

سېل : ۱ صانی : ۲۳

سیلانی

عثمانی مملکتی ایچون ۱۲ غروش
روسیه و عجمستان ایچون ۲ روبله
باشقه مملکتلر ایچون ۵ فرانک

صایسی ۱۰ پارمیه

خلفه درغور

هفته ده بر، نورل بوردی، طرفدن مبقایبر

«خلفه درغور» نك رانسی بازیمیلری

مدیری : جلال ساهر

اداره خانه

استانبولده نور عثمانیه
چامه سند : ۴۰ نومرولی
«تورك بوردی»

نجشنبه ۱۲ ایلول ، ۱۳۲۹

خالد ادیب خانم • آقا کوندوز • آق چوره اوغلی یوسف • احمد آغایف • توفیق نورالدین • جلال ساهر •
حسین زاده علی • حمدالله صبحی • عاقل مختار • عبدالقیاض توفیق • علی جان • علی سعاد • علی علوی • غالب بختیار •
کاظم نای • کوپرلی زاده محمد فؤاد • کوك آب • محمد امین • محمد علی توفیق • مدوح شوکت • ناظم بکیر •

گلمه سی.. او آدمه له «مأمور» دیورز. مأمور لږ هېسته
 بردن ده حکومت دیورز. مأمور لږ دور لوسی واردر؛
 کیمی یوکسک درجه لی اولور، جوق معاش آلیر،
 استانبولده اوطوریر؛ کیمی کوبلر ده گزمه آزمعاش آلیر،
 منصبی کوچو کدر. کیمی ایش بیلیر، چالیشر؛ کیمی ایش ده
 بیلیر، چالیشمادده.. ده نهبیلیم بن؛ طبق باشقه انسانلر
 کیمی، عقلیسی ده وار، احسنی ده؛ آیدسی ده وار، کوتوسی ده؛
 چالیشانی ده وار، تبلی ده.

صوگرا، بومأمورلر، یعنی حکومت دیدیکمز شیک
 بوجانی پارچه لری، بزم قارده شمز، عمو جمن، عمو
 اوغلمز، داییز لک طورونی، فلاندر؛ هیچ بری کوکدن
 ایش، یاخود باشقه طرفدن گلمش ده گیلدر؛ اولورده طبق
 بزم بکزه لرلر، بزم خلقلک چوغی تبلیسه حکومت ده تبلی
 اولور؛ خلقلک چوغی جاهله، حکومت ده جاهل اولور؛
 خلقلک چوغی عقلسزسه، حکومت ده عقلسز اولور.
 اونکچون بر ملکستک حکومتی، او ملک خلقلک
 آینه سی دره دیمش.

آی بیلیر یزکه حکومتدن شکایت ایتک دیمک،
 کنديمزدن شکایت ایتک دیمکدر؛ حکومت قسورلری
 وارسه، او بزم قسورلریمدر. حکومت آی اولماسی
 ایستهرسه که، اولا کنديمزی اصلاح ایتلی یز.

بوندن باشقه، حکومت محتاج اولقسزین کندي
 کنديمزه، خلقچه، أصافچه، کویچه یا بیلر جگمز ایشلر ده
 آزده گیلدر. او کیمی ایشلر داتر، انشاالله، گله جک
 صایبلر ده قونوشورز.

آن موره ارغلی

کوبیلر و عظمیر

۴

قضا و قدر

حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم بر حدیث شریفارنده
 یو یور یورلر که: «اذا سمعتم بالاعوان بارض فلا تدخلوا

اوستمه آلق هیچ ایستهمه یز؛ قباحث برصویر کورک
 اولسه کیسه اون اوسته آلاز، دیرز. برک ورسین
 هر قباحتی قولای یوکنه جگمز بریسی وارکه اوده حکومت.
 قالق؟ قسور، قباحث اولدیمی، اور عالییه، هایدی
 حکومتک اوموزسته!.. کچن سفر، ملککده یول یوق،
 چندوفر یوق، زراعتیز ایله یامیور، رنجیر یاره بوله میور؛
 تجارت آی دیمگیل، صاعتمز پشور، آلیش ویریشده
 کساد وار، خلقمز آرمسده ورم، صیتمه، فرنکی گپی
 خسته قیلر آرتیور، دیمشک. بونی او قویانلرکده هپسی
 مطلقانه، یز نهبیلیر، بونلرک مسؤلی حکومت. «
 دیمشدر. اوت، نیچون حکومت، یول چندوفر یایدیر میور؟
 نیچون زراعتی ایله رولتک تدبیرلر قور میور؟ نیچون
 صاعتی آیلشدیر میور؟ نیچون کسادک اوکنی آلمور؟
 نیچون خسته قیلری کوکسندن قاز میور؟ بودوغرو؛
 حکومتک یاه جنی بر جوق ایش وارکن، بر قاج یوز
 ییلد نیری حکومت وظیفه سی حقیه یانامشدر. حکومتک
 قصوری پک جوق. بویوک یولاری، نیور یوللری بزمه
 آتجق حکومت یاه بیلیر. کذا رنجیر آز فاضله اودونج
 یاره ویرمه جک بویوک صرافاتی، یعنی باقچه جیلدی ده اصل
 حکومت یاه بیلیر. حکومت زراعت باقچه سی بویوتدیمی،
 هر طرفه شعبه لر آجور، لزومنده رنجیر سرمایه ویرمه
 ییلدیمی، محتکرلر، صرافلر، متغبلر کنديلگندن دوشیر؛
 دیمک خلقی اولردن قورتارمق ده حکومتک وظیفه سیدر.
 یگی زراعت اصوللری، زراعت ما کینه لری رنجیره
 اوکرده نه جک گوستره جکده حکومتدر. حالبوکه حکومتک
 زراعت مفتش لرنک چوغنک عملی زراعتدن هیچ خبرلری
 یوق. حکومتک نمونه ترالارینک اکثریسی عادی ترالار
 قدر محصول ویرمه میور؛ زراعت ما کینه لری گوستر میور،
 اوکر میور، ویرمه سی صایمور. بو، بویله؛ حکومت
 قصورلی، هم جوق قصورلی.

لکن حکومت، حکومت... دیوب طور یوز؛
 حکومت نه در؟ نه اوله جق، بزم گپی آدم لږک بر آرایه

تورک یوردی

تورک ارغله :

آل صارغیلی . ساچ طاقیق . گوزلرده فر قالمش
بو قادین کیم ؟! شو سس نهدر ؟ حزین حزین ایگله یور
بعضاً صوصوب سیننه سنک ائلمز دیکله یور
او .. اونولاز یاره لره هیچی مرهم آلامش ...
بو یانان کیم ؟

تورک یوردی ایچین ایچین آغلایان ؟
آلرله ، کدرلره یورمه کاری داغلایان

دردک نهدر ؟ دیه سوردم . دیدی :

- یاوروم سن کیمسک

« سنی بزم یورمه کک دردنی دیکله بک »

« ویاغریه یاسلانهرق غله آمایده بک »

« کوز یاشلری آقیده جق ؟ .. دیکه سن نمک »

« آی تورک اوغلی ! دیکله ! ایشته بودر نم کدرم »

« قویارلیدی بر جوق عضوم . پارچه لیدی جگرم »

« بر جهانکن بک گوچولدم ... جنت قدر گوزلکن »

« دوشمانلرک آتایلر شو چهره ی کیرلیدی »

« لایقیدر بو غغیرلر .. بی دوشمان ایگلتندی »

« بویوک دوغش تورک قلینده بسله نیلن آملکن »

« قوشک آرسلان بکینلرم حدودلری بکلپیک »

« قلیکزده « یورد » بکزک قایغوسنی بسله ییک »

محمدر نیاز

لقبئی آلمش اولان حضرت عمر ابوعبیده شو گوزل
جوابی ویردی :

— یا اباعبیده ! بوسوزی بن سندن دویمالی ایدم .

اوت ! اللهک قدرندن قاچینارک ینه اللهک قدرینه سیغینوردم .

باق دوشون . سنک بر سورود دوده ک اولسده ایکی داغ

آراسنه اینسه ، یاماچلردن بری اوتلاق بری چیللاق

اولسه . دودولریکی اوتلاق یاماچده ده ، چیللاق یاماچده ده

اوتلاتسه ک ، هب بو ایشلر اللهک قدریده ده کلمی ؟

بو آشناده اُسکی درنگه قاریشمش اولان حضرت

« عبدالرحمن بن عوف » مجلسه کیردی . و اورتاده کچن

لافی آکلا نیجه ، یوقایدده ذکر ایسدیگم حدیث شریفی

اوقودی . بو حدیث شریفی ایشیتجه حضرت ابوعبیده

علیه واذا وقع واتم بارض فلا تحرجوا منها فرادآ منه «
یعنی . « بر رده طاعون اولدیغی خبر آیرسه کز اوزد زینه
گیتمه ییکز . سز بر رده ایکن طاعون اولورسه اورادن
قاچما ییکز . » بو حدیث شریف ، عشره مبشره دین
داها دنیاده ایکن جنت اهلی اولدقلری کندیلرینه پیغمبریز
طرفدن بیلدیریلن اون یوک داتدن بری اولان « عبدالرحمن
بن عوف » حضرتلری طرفدن روایت ایدلشدردر . « قوله زاه
علتک باشقا بر تورلوسی اولان اوصالغین خسته لق حقتده کی
بو امر نبویدن بز بوگون نه قدر حقیقتلر چیقارمه یلیرز .
فقط اوندن اول سزه « عبدالرحمن بن عوف » حضرتلرینک
بو حدیث شریفی نه وقت و نه مناسبتله سویلشمش اولدیغی
آکلا تایم :

حضرت عمر الفاروق ، خلیفه لگی زماننده ، شامده کی
اوردویه امداد ایچون یانته برمقدار عسکر آلاق
یوله جقمشدی . « سرخ » دینلن محله گلدیکلری زمانه
اصحاب کرامک اولولردن و عشره مبشره دین شام اردوسی
قوماندانی « ابوعبیده بن الجراح » گلوب خلیفه بی قارشیلان
دی ؛ و اوکا شام اوردوسنده طاعون یعنی ویا علتک سالغین
اولدیغی سویلیدی .

حضرت عمر بوفا خبری آنجه دوشوندی : گری
دونه ، شامده کی اوردویه امداد ایدمه بک ؛ ایلری
گیتسه سالغین خسته لق یکی گن عسکری ده قیراجق .
اووقت بو زورلی مسئله یه برقرار ویرمک ایچون اسلاملقد
عادت اولدینی اوزره اصحاب کرامک بویوکلرندن ، علملرندن ،
اختیارلرندن بر درنک قوردی .

ایرتسی گون طوبالان درنک دوشوندی ، طاشیندی ،
نهایت یکی گن عسکرک طاعونه طوئوئاماسی ایچون گری
دونه نه قرار ویردی . بو قرازی ایشیتن شام اوردوسی
قوماندانی « ابوعبیده بن الجراح » لک پک زیاده جان صیقیلدی .
در حال خلیفه ننگ یانته کهرک « یاعمر » اللهک قدرندن می
قاچورسک ؛ « دیه حدتلی حدتلی سوردی . ائی ایله کوتونی ،
دوغرو ایله یا گلیشی در حال آیردینی ایچون « فاروق »

کندی دوشونجه سنک یا گلشاعنی همانا گلا دی و آغزینی بيله آجادی .
شیمدی سزه آگلادیغ بو حکایه دن نه حکمتلر چیقور اوئی کوسته ردهم . مثلا بولودینگیز رده « قوله را » کبی یاخود « جیجک » کبی ، « حما » کبی صالحین بر خستهلق چیقار . سز جاهل صوفتارک لافلرینه اینانارق « بونلر حکیم دوزمه سی . نه اولسه الهک دیدیگی اولور . قدر بری بولور . فرق ییل قیران اولمش ، آجلی کلن ئولمش ! » دیه هیچ الیر ماز سگیز . کویکیزده ، قصبه کیزده صالحین حیوان خستهلقی اولور ، ینه اولیه سویلر سگیز . باغلر کیزده چوبوقلر کیزه خستهلقی کلیر ، هیچ اهمیت و برمن سگیز . حالبوکه آی الهک غافل ، جاهل قوللری ! سز قضا و قدری بویه یا گلش آگلادیغکنز ایچون الهک ، پیغمبرک آمرلرینه اطاعت ایتمه مش ، دینیزک دیدیکلرینی یاغماش اولیور سگیز . جیجک علتی ، حیوان خستهقلرینی ، دفع ایتک ایچون تورلو تورلو دوالر بولونمشدر . « قوله را » نك چابوق کچمه سی ایچون ، حتی قوله رایه یا قالاتماق ایچون تورلو تورلو اصوللر واردر :

پیغمبریز اقدمز حضر تلی طاعون ایچون نه بویور . مشلرله قوله را حقنده ده اوئی دینگه ملی یز . یعنی قوله را چیقان اولره گیروب چیقما ملی ، تمیز صولر ایچمه ملی ، معدمه مزه دقت ایلمه ملی یز . معدمه سته دقت ایدن ، قوله رادن قاچان ، تمیز ، دینی بیلن بر مسلمان امین اولگیز که هیچ او فنا خستهقلره یا قالاتماز . بزم دینیز او قدر بویوک درکه بر مسلمان دینک آمرلرینی تمامیه یابارسه دنیا و آخرتده عزیز و مسعود اولور . « قوله را » یوقدر ، قوله رالینک یانته گیرمکه انسانه نه اولور مش ! « دهرک اولرنده کی خستهقلری حکومتدن صاقلایان بودالار یالگیز کندی جانلرینه ده کیل ، بوتون دینداش لری ن جانته قیمش اولورلر . جناب حق قرآن کریمنده : « ولا تلقوا یا دیکم الی التهلکة » یعنی معنای منفی « کندی کندبگری تهلکیه آتماکیز ! » بویورورکن ، انسان ناسل اولورده

أدرنه دن :

بیلیم ، اوقوبو جیلریمک هپسی بو کوزهل شهری گورمشمیدر ؟ بوتون تورک و اسلاملره ادرنه نی ، شانلی اوردومز گری آلدقندن صوگرا ، گزوب گورمک ، نجه ، بر حج قادار فرضدر .

بر کره بوراسی ، مریخ و طونجه نك برلشدیگی رده ، همان گوشک دوعدینی یاری طرفی قیر دولای تهلک ، باطی طرفی ایسه یشیل یشیل آغاقلقلره سوسلی ، اوچی بوجی گورولمز اووالقدر .

أدرنه یه یالگیز وقتیه بویوک پادشاهلریز اهمیت